

Roden, 25 maart 2007

Onderwerp

Ontwerpopgave Leek/Roden

In 1999 is de regiovisie Groningen Assen vastgesteld. De regiovisie is een samenwerkingsverband van 12 gemeenten en 2 provincies.

De regiovisie is geactualiseerd in 2003. De geactualiseerde regiovisie is aan alle deelnemers ter instemming voorgelegd.

In de raadsvergadering van juni 2004 heeft u ingestemd met de geactualiseerde regiovisie Groningen Assen en de daarin opgenomen ontwerpopgaven voor de beide gemeenten, met dien verstande dat de Raden zich het recht hebben voorbehouden om de opgaven ter discussie te stellen als kernwaarden als gevolg van deze opgaven aangetast zouden worden.

Binnen de regiovisie Groningen Assen zijn door de samenwerkende gemeenten en provincies keuzes gemaakt die ten grondslag liggen aan de ontwerpopgaven voor Leek en Noordenveld. De belangrijkste is de keuze voor de T-structuur. De woningbouw en het realiseren van bedrijfsterreinen zal zoveel mogelijk plaatsvinden in de nabijheid van de hoofdontsluiting van het regiovisiegebied, de A7 en de A28. Het grootste aandeel in de opgaven zal worden gebouwd bij de steden Groningen en Assen. De gemeente Leek, de kern Roden en Hoogezand/Sappemeer vervullen een zogeheten schragende functie, zijnde het aanvullend op Groningen en Assen bieden van groene werk- en woonmilieus. De andere deelnemers van de regio bouwen maximaal alleen voor eigen behoefte.

Voorafgaande aan de vaststelling van de geactualiseerde regiovisie werd besloten een gedeelte van de opgave Leek-Roden over te hevelen naar Hoogezand/Sappemeer. Het gaat hierbij om 2000 woningen.

Naast een goede ontsluiting op de regionale hoofdinfrastructuur is het beleid van de regiovisie er op gericht dat de groene mallen, tussen de vier gebieden waar de woningbouw en bedrijvigheid zullen worden geconcentreerd, groen zullen blijven. Met deze keuze worden de "groene mallen" ontzien en gehandhaafd. De woningbouwaantallen van de regiovisie 2004 zijn gebaseerd op een uitwerking van een ABF-prognose van 2003.

Binnen dit totaal kader kregen de beide gemeenten enkele ontwerpopgaven mee.

Voor de kernen Leek en Roden werd een gezamenlijke opgave geformuleerd van 4900 nieuwe woningen en 1100 te herstructureren woningen tot 2020 met het verzoek een doorkijkje te maken tot 2030. Van de vorige regiovisie resteerde een opgave van 400 nog te bouwen woningen, zodat de opgave in totaal 5300 nieuwe woningen tot 2020 bedraagt. Naast deze ontwerpopgave heeft de gemeente Noordenveld een opgave voor Peize en Norg van 600 woningen tot 2020 met als doel de verzorgende functie van deze beide kernen voor de omgeving te behouden en te versterken. De opgave Peize/Norg wordt hieronder buiten beschouwing gelaten.

De gemeenteraden stelden in november 2004 een plan van aanpak vast om te komen tot een intergemeentelijk structuurplan Leek-Roden. Een stuurgroep werd ingesteld waarin de vier betrokken colleges (beide gemeenten en de provincies Groningen en Drenthe) werden vertegenwoordigd met als taak namens de Colleges van Burgemeester en Wethouders het planproces uit te voeren.

In een intensief proces is samen met geïnteresseerde burgers, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en deskundigen van de vier overheden gewerkt aan een plan. In januari 2006 hebben wij vier modellen gepresenteerd welke ten grondslag hebben gelegen aan de op te stellen Strategische Milieubeoordeling, nu plan-MER geheten. Deze modellen zijn uitvoerig gecommuniceerd met de bevolking. De vier modellen zijn opgenomen in een 'notitie reikwijdte en detailniveau' en voor advies voorgelegd aan de

commissie voor de Milieueffectrapportage (MER). De raden hebben ingestemd met de notitie reikwijdte en het advies van de commissie MER.

Het opstellen van het plan-MER is uiterst lastig gebleken als gevolg van nieuwe wetgeving en de complexiteit van het plan. Het vervaardigen van het rapport heeft daarom veel tijd gekost.

Uiteindelijk heeft de stuurgroep aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders een "voorontwerp intergemeentelijk structuurplan Leek-Roden" kunnen voorleggen. De Colleges hebben op 10 april 2007 ingestemd met het voorontwerp en de raadscommissies gevraagd of het voorontwerp geschikt werd geacht om vrij te geven voor de inspraak. Beide raadscommissies stemden er mee in het voorontwerp voor te leggen aan de bevolking ten behoeve van de inspraak en het vooroverleg in het kader van artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening. (Bro)

Het voorontwerp werd direct na 10 april 2007 gepubliceerd zodat de bevolking kennis kon nemen van het voorontwerp nog voordat de officiële inspraaktermijn zou starten en voldoende tijd zou hebben om te reageren op het voorontwerp. Het plan is door ons op vele plaatsen toegelicht. De betrokkenen in het overleg ex artikel 10 Bro zijn actief geïnformeerd over de inhoud van het plan.

Gesproken is met de klankbordgroep en de deelnemers aan de ontwerp ateliers. De klankbordgroep bestaat uit de maatschappelijke organisaties die zich hiervoor hebben opgegeven. De burgerdeelnemers aan de ateliers zijn steeds voor de bijeenkomsten uitgenodigd.

In juni 2007 werd een informatieve inspraakmarkt georganiseerd. Vele burgers hebben zich hier laten informeren over de inhoud van de plannen.

In juni 2007 trad de Dienst Landelijk Gebied toe tot het samenwerkingsverband, met als belangrijkste invalshoek de realisatie van het in het voorontwerp opgenomen landschapspark.

Na sluiting van de inspraaktermijn bleek dat ruim 1360 insprekers circa 7200 inspraakreacties op het voorontwerp hebben ingediend. Daarnaast hebben de betrokken medeoverheden een reactie op het plan gegeven en heeft de commissie MER een toetsingsadvies uitgebracht. Al deze reacties zullen worden verwerkt in een inspraaknota welke gekoppeld zal worden aan een ontwerp IGS welke aan de raden zal worden voorgelegd. Het opstellen van de inspraaknota kost in het licht van de vele reacties de nodige tijd. Daar vragen wij begrip voor.

Op basis van het toetsingsadvies van de commissie MER hebben wij besloten een aanvullend rapport te maken, zodat inzichtelijker wordt welke milieufactoren op welke wijze een rol spelen bij de locatiekeuze voor wonen, werken en infrastructuur. Dit aanvullende rapport zal worden gebaseerd op de lagere woningbouwbehoefte. Het toetsingsadvies van de commissie MER is u ter kennisneming toegezonden.

De eerste stappen in het maken van het aanvullende rapport zijn gezet met als doel op korte termijn te kunnen beschikken over een onafhankelijk milieurapport voordat keuzes in het ontwerp worden gemaakt. Wij verwachten in het late voorjaar van 2008 dit aanvullende rapport in concept gereed te hebben.

Op 19 september 2007 hebben wij de resultaten van het nieuwe ABF Research onderzoek van de provincie Groningen ontvangen.

Op donderdag 20 september hebben wij elke fractie van de beide raden een exemplaar daarvan toegezonden en hebben wij u laten weten het niet zinvol te vinden de geplande workshop op 3 oktober doorgang te laten vinden. Wij hadden behoefte aan een pas op de plaats om ons te bezinnen op de resultaten van de inspraak en de vraag wat de gevolgen van de lagere woningbouwprognoses in het regiovisiegebied kunnen betekenen voor de planvorming waartoe u ons in 2004 de opdracht hebt gegeven.

Vele inspraakreacties stellen het thema van de omvang van de opgave voor ons plangebied ter discussie evenals de ontsluitende infrastructuur die in het voorontwerp wordt voorzien. De aantasting van de groene omgeving en de natuurwaarden daarbinnen en de leefbaarheid in de kernen als gevolg van de aantallen te bouwen woningen, en de aanleg van nieuwe wegen zijn tevens belangrijke thema's uit de inspraak. Mede in het licht van de vele inspraakreacties op het voorontwerp Intergemeentelijk Structuurplan Leek-Roden hebben wij besloten vooralsnog de verwerking van de inspraakreacties en de resultaten van het artikel 10 overleg, aan te houden.

Wij hebben ons bezonnen op de vraag welke opties open staan. Daartoe hebben wij "doorkijkjes" samengesteld met drie verschillende invalshoeken, te weten: Geen nieuwe uitleg meer aanwenden voor woningbouw, het op peil houden van het inwoneraantal en het blijven vervullen van de schragende functie binnen de regio uitgaande van de lagere woningbouwprognoses.

In al deze opties gaan we uit van de noodzaak van de aanleg van een nieuwe hoofdontsluiting voor het gehele plangebied. Daarnaast zijn effecten weergegeven als niet gekozen zou worden voor een nieuwe hoofdontsluiting.

De doorkijkjes treft u hierbij ter informatie aan. Wij willen u hiermee inzicht geven in een aantal beleidsopties en de mogelijke effecten er van. We hebben per doorkijkje aangegeven welk aantal woningen gemiddeld per jaar kan worden gebouwd. Deze getallen plaatsen wij tegenover de historische woningbouwproductie van de beide kernen in de afgelopen decennia. De kern Roden heeft vanaf 1969 tot en met 2005 gemiddeld 125 woningen gebouwd en de gemeente Leek 122. (Bron CBS)

Bij het derde doorkijkje, de schragende functie, hebben wij geanticipeerd op een mogelijke verdeling van woningbouwaantallen over de beide kernen volgens regionale criteria. De gehanteerde criteria treft u aan in de bijlage. Op 11 januari 2008 heeft in de stuurgroep Regiovisie Groningen-Assen besluitvorming plaats gevonden over het effect van de lagere woningbouwprognoses op het beleid van de Regio. De in dat verband voorgestelde verdeling van de lagere woningbouwaantallen over de deelnemende gemeenten betreffen rekenkundige jaargemiddelden. De in doorkijkje drie opgenomen cijfers moeten daarom worden opgevat als richtgetallen.

Naast het overleg binnen de Regio Groningen-Assen is intensief en veelvuldig bestuurlijk overleg gevoerd binnen de stuurgroep ontwerpogave Leek-Roden en met de beide provinciebesturen.

Dit overleg heeft geleid tot overeenstemming tussen de vijf samenwerkende partijen.

De volgende afspraken zijn gemaakt:

1. Schragende functie
Vastgehouden wordt aan de schragende functie van de gezamenlijke kernen Leek-Roden binnen de Regio Groningen-Assen en de integrale gebiedsontwikkeling die daarbij hoort. De lagere woningopgave zal worden verwerkt.
2. Planhorizon
Uit te blijven gaan van een planhorizon tot 2030 mede om een evenwichtige exploitatie mogelijk te maken.
3. Hoofdontsluiting en woningbouw.
 - De lagere woningbouwopgave Leek-Roden zal kwantitatief en kwalitatief uitgewerkt worden in het op te stellen ontwerp IGS
 - De binnendorpse mogelijkheden tot woningbouw worden zo mogelijk aangewend om het aantal locaties in de uitleg beperkt te houden.
 - Bij het kiezen van een volgorde in de ontwikkeling van nieuwe locaties zullen partijen zich laten leiden door het zo min mogelijk vergroten van de verkeersdruk op de bestaande infrastructuur in Leek en Noordenveld.
 - Er dient prioriteit te worden gegeven aan de westelijke ontsluiting van Leek.
 - De noodzaak wordt erkend dat er een oplossing moet komen voor een oost-westverbinding tussen Roden en Leek.
 - De lagere woningbouwaantallen, de prioritering van de binnendorpse mogelijkheden, evenals het kiezen van een fasering, maken een nieuwe studie over de hoofdontsluiting niet alleen gewenst maar ook mogelijk. Deze studie zal worden uitgevoerd als onderdeel van het IGS in een interactief proces met alle betrokkenen.
 - De studie zal onder verantwoordelijkheid van de samenwerkende provincies worden uitgevoerd waarin alle alternatieven zullen worden onderzocht, ook die alternatieven die tot nu toe niet zijn onderzocht.
 - De studie zal tijdig gereed zijn zodat het resultaat in het ontwerp IGS kan worden opgenomen (uiterlijk april 2009).

- Gegeven toenemende verkeersproblematiek in Leek en Noordenveld zullen er tot de aanleg van een nieuwe hoofdontsluiting maatregelen moeten worden genomen waaraan beide gemeenten zullen meewerken.
4. Centrumversterking in Leek.
- Het belang van de centrumversterking van Leek wordt door de samenwerkende partijen onderschreven.
 - Onderzocht zal worden welke mogelijkheden er zijn om tot deze centrumversterking te komen.
 - In dat onderzoek zal worden meegenomen of en op welke wijze "de bak" verwijderd kan worden om bij te dragen aan de versterking van het centrum van Leek. Daarbij wordt ook gekeken naar verkeerskundige en technische alternatieven en naar mogelijke andere financieringsbronnen.
5. Communicatie.
- Wij hechten er aan de besluitvorming over dit preadvies zo spoedig mogelijk af te ronden. Uiterlijk april 2009 dienen immers de Colleges van Burgemeester en Wethouders een besluit te nemen over het op te stellen ontwerp IGS, het milieurapport en de inspraaknota, waarna de Raden binnen vijf maanden een besluit moeten nemen over het ontwerp. Dat is nodig om de bescherming van de Wet voorkeursrecht gemeenten te kunnen behouden.
- Het is onze wens om draagvlak te vinden voor het ontwerp bij de bevolking en maatschappelijke organisaties. Wij hebben tijd nodig om het overleg met de bevolking en de maatschappelijke organisaties goed te kunnen voeren. Wij beraden ons intensief over de wijze waarop het vervolg van het planproces moet worden vorm gegeven en stellen daartoe een communicatieplan op. Belangrijke speerpunten in het proces zijn de communicatie met de bevolking en de wijze waarop de Raden tussentijds bij het planproces worden betrokken.

Behandeling conceptraadsvoorstel "Vervolgproces Intergemeentelijk Structuurplan Leek-Roden in Raadscommissie van 11, 12 en 19 maart

Op 11, 12 en 19 maart 2008 is in de Raadscommissie het conceptraadsvoorstel "Vervolgproces Intergemeentelijk Structuurplan Leek-Roden" behandeld zoals u is aangeboden op basis van onze besluitvorming op 18 december 2007.

Van het inspreekrecht hebben ruim veertig personen vaak namens organisaties gebruik gemaakt.

Wij verwijzen u voor het besprokene naar de verslaglegging van de genoemde vergaderingen.

Op een aantal in de vergadering van 19 maart door leden van de Commissie ingebrachte punten willen wij hier nader ingaan;

1. Het procesverloop totdat sprake is van een ontwerp-Intergemeentelijk Structuurplan.

Bij de stukken treft u aan het conceptraadsvoorstel voor de besluitvorming van de Gemeenteraad van Leek op 31 maart 2008. Wij stellen u voor de daarin beschreven procesgang ook van toepassing te verklaren voor Noordenveld met uitzondering van de extra discussieronde over inbreiding.

1a Tijdsdruk

In de Raadscommissie is (naar aanleiding van het conceptraadsvoorstel waarin gevraagd wordt de Colleges in staat te stellen een besluit te nemen over het ontwerp-IGS, binnen de termijnen waarvoor de bescherming van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten geldt) opgemerkt dat de tijdsdruk van de termijnen van de WVG minder leidend moeten zijn dan de kwaliteit van het op te stellen ontwerp-IGS. Wij nemen ons deze opmerking ter harte, maar blijven van mening dat er een duidelijk eindpunt aangegeven moet worden voor het gehele planproces. Dit moet niet alleen gebeuren omdat de WVG termijnen aangeeft, maar ook omdat het planproces anders voor alle betrokkenen te lang gaat duren.

Het gemeentelijk voorkeursrecht verloopt als het intergemeentelijk structuurplan niet wordt vastgesteld binnen de termijnen van de WVG. Het laten verlopen van het voorkeursrecht op basis van de WVG betekent dat iedere grondeigenaar die tot dan toe onder het voorkeursrecht viel, zijn grond mag vervreemden aan derden totdat het voorkeursrecht opnieuw gevestigd wordt. Dit heeft ten eerste tot gevolg dat de grondpositie van de gemeente slechter wordt. Met name zal dit te merken zijn in het gegeven dat de grondprijs zal stijgen. Een tweede gevolg zal zijn dat (omdat iedere grondeigenaar aan

een projectontwikkelaar kan verkopen of samen met een projectontwikkelaar een beroep kan doen op zelfrealisatie) de gemeente te maken zal krijgen met hogere kosten bij de realisatie van de voorgenomen plannen.

Wij houden vast aan ons oorspronkelijke voorstel om binnen de termijnen van de WVG een besluit te nemen over het ontwerp-IGS.

1b De drie bouwstenen in relatie tot het ontwerp-IGS

In de Raadscommissie is de vraag uitgebreid aan de orde geweest of wij met het ontwerp-IGS aan de slag kunnen of dat wij voorafgaand aan het ontwerp eerst een volledige en gedetailleerde beantwoording van de inspraakreacties aan u moeten voorleggen. De drie bouwstenen (reactienota, plan-MER, provinciale studie naar de hoofdinfrastructuur) moeten echter in onderlinge samenhang hun doorwerking hebben in het ontwerp-IGS. Het (teveel) in tijd naar voren halen van afzonderlijke bouwstenen (met name het zorgvuldig behandelen van de inspraakreacties op het voorontwerp) leidt onzes inziens tot een risicovolle afbreuk van de gewenste integrale benadering.

2. Er is onduidelijkheid over het standpunt van de gedeputeerde bij de studie van de Hoofdontsluiting Leek-Roden.

Voor u is ter inzage gelegd de beantwoording van gedeputeerde Bleeker zoals uitgesproken in de Statenvergadering van 19 maart 2008. Uit de tekst blijkt naar onze mening voldoende wat hij heeft gezegd. Een nadere reactie van ons college is niet aan de orde.

3. Bijna raadsbreed is uitgesproken dat de weg door de Maatlanden er niet moet komen.

Zoals bekend loopt er op dit moment een door de provincies geëntameerd onderzoek naar de meest wenselijke hoofdontsluiting van het gebied Leek/Roden. De uitkomsten van dit onderzoek worden met de resultaten van de milieueffectrapportage betrokken bij de afwegingen die worden gemaakt bij het ontwerp-intergemeentelijk structuurplan. Ook zaken als inspraak, planeconomie, enz. spelen daarin een rol. In dat kader had wat ons betreft de afweging kunnen worden gemaakt ten aanzien van de weg door de Maatlanden. Ons college acht zich daarbij gebonden aan het collegeprogramma waarin is verwoord dat de weg door de Maatlanden er niet moet komen, tenzij de noodzaak daarvan onomstotelijk is vastgesteld. Uit de discussie in de Raadscommissie heeft ons College begrepen dat het "tenzij, de noodzaak daarvan onomstotelijk is vastgesteld" niet meer aan de orde is.

Wij beschouwen het dan ook als een bestuurlijke opdracht aan ons College en in het bijzonder aan die leden van ons College welke deelnemen aan/in de stuurgroep Ontwerpopgave Leek/Roden om nimmer in te stemmen met welk voorstel dan ook om de gewenste hoofdontsluiting Leek-Roden te kiezen middels een weg door de Maatlanden.

4. De raad geeft de regie uit handen of enig ander partij heeft onbedoeld de regie in handen gekregen.

Om alle misverstanden hier uit de weg te ruimen het volgende: De Raad stelt het IGS vast en niemand anders. Ons college is belast met de voorbereiding van de besluitvorming en vanwege de coördinatie met vier andere partijen (de provincies Groningen, Drenthe, de gemeente Leek en de Dienst Landelijk Gebied) is dit in praktische zin in handen gelegd van een stuurgroep en de daaraan verbonden projectorganisatie.

5. De raad heeft de kernwaarden waaraan getoetst wordt niet beschreven.

Dat klopt. Ook in het conceptraadsvoorstel van Leek wordt hierop ingegaan. Wij verwijzen u daarnaar en stellen u, evenals in Leek is gebeurd, voor om het ontwerp-IGS te blijven toetsen aan de kernkwaliteiten zoals die zijn beschreven op bladzijde 63 van het voorontwerp-IGS. Dit met name omdat deze kernkwaliteiten zijn ontwikkeld in overleg met de bevolking en maatschappelijke organisaties. Genoemde bladzijde hebben wij voor u ter inzage gelegd.

6. Communicatie.

In de Raadscommissie is meermalen gesproken over de (gebrekkige) communicatie tot nu toe. Daarbij is er van diverse zijden aangedrongen om bij de komende communicatie nadrukkelijk buurt-, wijk- en dorpsbelangenverenigingen (of vergelijkbare organen) in het proces te betrekken.

Wij zullen bij de samenstelling van het nog vast te stellen communicatieplan nadrukkelijk met deze wens rekening houden en hoe dat gaat gebeuren verantwoorden in het voor de Raad ter inzage te leggen communicatieplan.

Ter inzage liggende stukken

1. Procesbeschrijving
 2. Doorkijkjes
 3. Beslisdocument regiovisie Groningen-Assen ten behoeve van stuurgroepvergadering van 11 januari 2008
 4. Woningmarktonderzoek Leek-Roden.
 5. Conceptraadsvoorstel gemeente Leek voor de vergadering van de Gemeenteraad van die gemeente op 31 maart 2008.
 6. Uittreksel uit de nog vast te stellen notulen van de Statenvergadering van 19 maart 2008 (uitspraken gedeputeerde Bleeker)
 7. Bladzijde 63 van het voorontwerp-Intergemeentelijk Structuurplan Leek/Roden.
-

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordenveld,

J.H. van der Laan, burgemeester

A.H. Doornbos, secretaris

Overleg Raadscommissie

Dit voorstel is besproken in de vergadering van de Raadscommissie op 19 maart 2008. Gelet op de discussie zal dit voorstel als een A-voorstel geagendeerd worden voor de Raadsvergadering.

A.J. Russchen, voorzitter

W.F.C. Damman, griffier

No. 5.7/27032008

Onderwerp:

Ontwerppogave Leek/Roden

De Raad van de gemeente Noordenveld,

gelezen het voorstel Burgemeester en wethouders van 25 maart 2007

B E S L U I T:

- in te stemmen met het handhaven van de schragende functie van de kernen Leek en Roden;
- In te stemmen met de bestuurlijke afspraken die tussen partijen zijn gemaakt, met inachtneming van datgene wat hierover in dit raadsvoorstel is gesteld;
- het College op te dragen middels haar vertegenwoordigers in de stuurgroep Ontwerppogave Leek/Roden een ontwerp te maken en dit ontwerp te toetsen aan de kernkwaliteiten zoals deze zijn beschreven op bladzijde 63 voorontwerp structuurplan.
- het College op te dragen middels haar vertegenwoordigers in de stuurgroep Ontwerppogave Leek/Roden het communicatieplan zo in te richten dat alle mogelijkheden (waaronder de inschakeling van buurt, wijk- en dorpsbelangenverenigingen) worden benut om inbreng van de bevolking voor het ontwerp te organiseren en daarmee hopelijk ook draagvlak bij de bevolking voor het ontwerp te vinden;
- het College op te dragen middels haar vertegenwoordigers in de stuurgroep Ontwerppogave Leek/Roden de Colleges van Burgemeester en Wethouders van Leek en Noordenveld in staat te stellen een besluit te nemen over het voorontwerp binnen de termijn waarvoor bescherming van de Wet voorkeursrecht gemeenten geldt.
- Het College van Noordenveld en in het bijzonder haar vertegenwoordigers in de stuurgroep Ontwerppogave Leek/Roden te binden aan de bestuurlijke uitspraak dat bij de besluitvorming over het ontwerp-IGS niet kan en mag worden ingestemd met een weg door de Maatlanden als oplossing voor de hoofdontsluiting van het gebied Leek/Roden.

Roden, 27 maart 2008

De Raad van de gemeente Noordenveld,

Voorzitter,

griffier,